

Arktista turvallisuutta yhdessä tehden

Merja Koikkalainen, FT, yliopettaja, matkailupalvelujen osaamisala, Lapin ammattikorkeakoulu

Tunne turvallisuudesta ei ole itsestäänselvyys. Olemme erilaisia kokiessamme turvallisuutta tai turvattomuutta. Usein turvattomuuden tunne liittyy globaaliin tilanteeseen ja siitä kumpuaviin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Se voi olla myös yksittäisen henkilön omaan elämäntilanteeseen liittyvä tunne. Turvallisuus ja turvattomuus kattavat läpäisevinä kaikki elämämme alueet. Yhteistä tunteille on kuitenkin se, että niihin liittyy lähes aina kytkös ympäröivään maailmaan ja elinpiiriimme.

Tämän julkaisun pääteemana on turvallisuusosaaminen. Käsite turvallisuus voidaan määritellä hyvin suppeasti tarkoittamaan välitöntä uhkaa, jonka vuoksi koemme olomme turvattomaksi. Turvallisuuteen liittyy myös laajempi näkökulma, jolloin se kattaa myös taloudellisen, poliittisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen turvallisuuden. Kolumnissaan sisäministeriön kehittämisjohtaja Harri Martikainen määrittelee turvallisuuden kattavan kaiken mikä liittyy riskien tunnistamiseen ja niihin varautumiseen. Kolumnista voimme lukea kansallisesta turvallisuudesta, siihen liittyvistä uhista ja sen hyväksi tehtävästä työstä.

Lapin matkailun turvallisuusjärjestelmän kehittämistyö aloitettiin hankkeena Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutissa vuonna 2009. Aluksi kehittämiskohteena oli Lappi, myöhemmin koko Suomi ja vuonna 2012 osaamista kehitettiin kansainvälisenä yhteistyönä. Aktiivinen kehittämistyö jatkuu arktisen turvallisuuden teeman mukaisesti. Eila Linna käsittelee teema-artikkelissaan älykkään erikoistumisen ohjelmaa. Arktisen turvallisuuden kehittämisklusterin teemoina ovat matkailun turvallisuus, arjen turvallisuus, kaivostoimintaympäristön turvallisuus sekä meriturvallisuus. Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti (MTI)/Lapin ammattikorkeakoulu koordinoi tätä turvallisuusklusterityötä.

Turvallisuusosaaminen onkin valittu yhdeksi Lapin ammattikorkeakoulun painoaloista. Julkaisun artikkeleista löytyy teemojen mukaisia näkökulmia turvallisuuteen lähes kaikilta ammattikorkeakoulun osaamisaloilta. Turvallisuusuhkien ennakointiin tarvitaan verkostoja.

Turvallisuusosaamisen verkostoitunut toiminta näkyy artikkeleissa niin, että kirjoittajina ovat sekä oppilaitoksen oma henkilökunta että edustajat elinkeinosta tai julkiselta sektorilta.

Tämä verkkojulkaisu on rakennettu arktisen turvallisuuden kehittämisklusterin teemojen mukaisesti. Arjen turvallisuuteen liittyen Harri Ihalainen, Pekka Iivari ja Kenneth Karlsson avaavat artikkelissaan kyberturvallisuuden ja tietoturvallisuuden käsitteitä ja luovat katsauksen kyberturvallisuuden tilanteeseen. Heikki Konttaniemen artikkelissa kuvataan kuinka Lapin ammattikorkeakoulu on mukana kehittämässä arktista älyliikennettä. Valteri Pirttisen artikkelissa kehittämiskohteenä on puutalorakentamisen paloturvallisuus. Eija Raasakka ja Kaarina Kärnä paneutuvat artikkelissaan kuluttajapalvelujen turvallisuuteen liittyvän lainsäädännön muutoksiin. Kuluttajapalvelujen valvonta on tulevaisuudessa kohdentunut aiempaa enemmän turvallisuusjohtamiseen ja sen kehittämiseen. Turvallisuusjohtamiseen apua tarjoavat Lapin ammattikorkeakoulun hankkeessa kehitetyt Matkailun turvallisuustyökalut. Näihin työkaluihin liittyy myös Pasi Satokankaan artikkeli matkailuyritysten standardeista. Kaivosturvallisuuteen liittyvä osaaminen ja meriturvallisuuden tulevaisuuden haasteet ovat löytäneet oman paikkansa kehittämiskohteina. Green Care toiminnassa laatu tuo turvallisuutta, samoin elintarvikeketjuissa. Matkailijalle turvallisuutta tuovat ajantasaiset ja oikeat reittimerkinnät ja tätä työtä tehdään REILA-reittimerkinnät -hankkeessa. Rajapinnoilla tapahtuvaa kehittämistyötä tehdään aktiivisesti.

Koulutuksen puolella opiskelijoita opastetaan vastuullisuuteen pilvessä. Restonomiopiskelijoiden kehittämisosaamista tuetaan uudenlaisen opinnäytetyöprosessin kautta. Olennaista prosessissa on, että samalla kaikki mukana olevat osapuolet eli opiskelijat, toimeksiantajat ja ohjaajat kehittyvät. Mielenkiintoinen koulutusyhdistelmä löytyy Johanna Kinnusen artikkelista, jossa kuvataan kuinka metsä- ja matkailupalvelut voivat työllistää yhdessä läpi vuoden.

Lämmin kiitos kolumnisti Harri Martikaiselle ja kaikille kirjoittajille. Ajatuksia herättäviä lukuhetkiä lukijoille!

Merja Koikkalainen